رویش روان شناسی، سال۱۰ ، شماره۱، شماره پیاپی ۵۸، فروردین ۱۴۰۰
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),10(1), 2021

مقایسه سبک زندگی آرامش‌مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی همسران در بین زوجین ازدواج‌های سفید، سنتی و مدرن

Comparison of relaxed lifestyle, family functioning and spouses' sense of happiness among white, traditional and modern married couples

زینب معینی پور
کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آشتیان.

Zeinab Moeinipour
M.Sc., Islamic Azad University, Ashtian Branch.
moeinizainab@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی و مقایسه تفاوت سبک زندگی و احساس خوشبختی در بین زوجین با ازدواج سفید، سنتی و مدرن بود. روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی-مقایسه ای بود. جامعه پژوهش شامل کلیه مراجعه‌کننده‌های زن به مرکز مشاوره بهزیستی شهر آشتیان در سال ۱۳۹۷ بود. نمونه پژوهش شامل ۴۵ نفر از زنان بود که ازدواج‌های سنتی، مدرن و سفید داشتند. نمونه‌گیری به‌صورت هدفمند انجام گرفت، به‌طوری‌که در هر گروه ۱۵ نفر جایگزین شدند. تحلیل یافته با استفاده نرم‌افزار spss-21 با روش تحلیل واریانس یک‌راهه و چند راهه انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که بین متغیرهای سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی زوجین تفاوت معنی‌داری وجود دارد. نتیجه پژوهش این بود که میزان سبک زندگی آرامش مدار در گروه ازدواج‌های سنتی بیشتر از ازدواج‌های مدرن و ازدواج سفید بود؛ اما بین ازدواج مدرن و ازدواج سفید در این شاخص، تفاوت معناداری وجود نداشت. همچنین در بخش احساس خوشبختی نشان داده شد که میزان احساس خوشبختی زوجین در ازدواج‌های مدرن بالاتر از دو گروه دیگر است.

واژه‌های کلیدی: *سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی بانوان.*

Abstract

The aim of this study was to investigate and compare the differences in lifestyle and happiness between couples with white, traditional, and modern marriages. The method of the present study was descriptive and causal-comparative. The study population included all female patients referred to the Welfare Counseling Center of Ashtiani in 1397. The sample consisted of 45 women who had traditional, modern, and white marriages. Sampling was done purposefully so that 15 people were replaced in each group. The analysis was performed using SPSS-21 software using one-way and multi-way analysis of variance. Findings showed that there is a significant difference between the variables of a relaxed lifestyle, family functioning, and couples' sense of happiness. The study found that sedentary lifestyles were more common in traditional marriages than in modern marriages and white marriages. But there was no significant difference between modern marriage and white marriage in this index. It was also shown in the section on feelings of happiness that the level of feelings of happiness of couples in modern marriages is higher than the other two groups.

Keywords: *Calm lifestyle, family function and women's sense of happiness.*

نوع مقاله : کاربردی | **دریافت : مرداد ۹۹** | **پذیرش: مهر ۹۹** | **ویرایش نهایی : فروردین ۱۴۰۰**

مقدمه

ازدواج پیمان و پیوند مقدسی است میان دو جنس مخالف بر پایه روابط پایای جنسی، عاطفی و معنوی و بر اساس انعقاد قرارداد شرعی، اجتماعی و قانونی که تعهداتی را برای زوجین به وجود می‌آورد. ازدواج، پیوند دو شخصیت است با حفظ نسبت نسبی استقلال هر یک از زن و شوهر، برای همکاری متقابل، نه از بین بردن یک شخصیت به خاطر تکمیل خواسته‌های دیگری. به‌عبارت‌دیگر ازدواج، قراردادی است رسمی، برای پذیرش یک تعهد متقابل جهت زندگی خانوادگی که آدمی در خط سیر معین و مشخصی از زندگی قرار می‌گیرد. این قرارداد با رضایت و خواسته طرفین، بر مبنای آزادی کامل دو طرف منعقدشده و در سایه آن روابطی بس نزدیک بین آن دو پدید می‌آید (سلیمی و کریمی، ۱۳۹۱).

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

ازدواج ارتباطی است که دارای ویژگی‌های بی‌نظیر و گسترده‌ای می‌باشد. ازدواج ارتباطی است که دارای ابعاد زیستی، عاطفی، روانی، اقتصادی و اجتماعی است. به‌عبارت‌دیگر، همزیستی[1] زوجین در درون خانواده، موجب چنان ارتباط عمیق و همه‌جانبه‌ای می‌شود که بی‌هیچ شک و تردیدی قابل‌مقایسه با هیچ‌یک از دیگر ارتباطات انسانی نیست، به‌نحوی‌که قرارداد ناشی از آن دارای نوعی تقدس است (فرانکلین[2]، ۲۰۱۰، ترجمه خواجه و همکاران، ۱۳۹۱).

در خصوص رابطه میان همباشی و فروپاشی ازدواج شکاف عمیقی بین مطالعات جدید و قدیم وجود دارد. تا همین چند سال پیش، شک کمی وجود داشت که همباشی قبل ازدواج رابطه مستقیمی با فروپاشی ازدواج دارد. یکی از نکاتی که بر آن تأکید می‌شد این بود که همخانه‌ها گروه‌های انتخابی‌اند و نگرش‌هایی دارند که احتمال ثبات خانوادگی را کاهش می‌دهد؛ و دیگر ادعا می‌شد که تجربه همباشی افراد را تغییر می‌دهد به‌طوری‌که آن‌ها تمایل بیشتری به این دارند که به ازدواج خاتمه دهند (تیچمن[3]، ۲۰۰۳). درهرصورت همچنان این شکاف در بین نظریه‌های امروزی وجود داشته است.

به‌طورکلی می‌توان گفت که ازدواج سفید[4] و ازدواج دو رقیب یکدیگر به شمار می‌آیند، به‌نحوی‌که در تجربه کشورهای دیگر نیز افزایش همباشی به معنای کاهش ازدواج بوده است (کوپن[5]، ۲۰۱۳). از طرفی سن ازدواج در طی سال‌های متمادی در ایران در حال افزایش بوده است. افزایش سهم زنان در آموزش عالی، گسترش اجتماعات شهری، فزونی تنوع فرهنگی، گرایش به بازار کار و اشتغال برای زنان، افزایش بیکاری جوانان و مسائل و مشکلات اقتصادی ازجمله مهم‌ترین عوامل افزایش سن ازدواج زنان در ایران به شمار می‌روند. در ضمن فزونی تعداد دختران در معرض ازدواج در مقابل پسران واقع در گروه‌های سنی ازدواج نیز یکی از عوامل محدود شدن فرصت‌های ازدواج برای زنان است (کاظمی پور، ۱۳۸۵). ازاین‌رو شاهد گرایش پی‌درپی جوانان در سن ازدواج به ازدواج سفید و غیررسمی می‌باشیم.

از طرفی ازدواج سفید را می‌توان نوعی سبک زندگی در نظر گرفت که خود می‌تواند یکی از انواع جدید خانواده‌های باشد. بدین نحو که فاضلی (۱۳۹۱) از خانواده‌های "هم‌بالین یا هم‌باش" به‌عنوان یکی از انواع خانواده‌های در حال ظهور شهری نام می‌برد. همچنین در خصوص ویژگی‌های این نوع خانواده نیز می‌افزاید که این تغییر در معنای خانواده هسته‌ای، پیامدهای مهمی داشته است و باعث دگرگونی مناسبات، معنا و مسیر زندگی شده است.

ازدواج سفید را می‌توان به نوعی پدیده حاصل از تضاد ارزش‌های نسل‌های مختلف در نظر گرفت. درواقع پیوند رویکرد تضاد ارزش‌ها با بحث شکاف نسلی هنگامی اتفاق می‌افتد که مجموعه هنجارها و ارزش‌های یک نسل متضاد با مجموعه هنجارها، باورها و ارزش‌های نسل دیگر باشد. در این صورت دو مجموعه متضاد از هنجارها، باورها و ارزش‌ها خواهیم داشت. بدین‌صورت که ارزش‌های نسل جوان در برابر ارزش‌های نسل جوان و آشنا با فرهنگ مدرن با نسل غریبه با این فرهنگ در برابر یکدیگر قرارگرفته اند. نسل جوانی که در حوزه مربوط به نگاه به ازدواج و دین و سبک زندگی با نسل‌های پیشین خود شکاف فرهنگی پیداکرده است. بدین طریق است که پدیده ازدواج سفید از شکاف حاصل از تفاوت‌های فرهنگی دو نسل نو و کهنه سر برمی‌آورد. بدین‌صورت که نسل نو ازدواج سفید را پدیده‌ای به هنجار می‌داند و نسل قدیمی‌تر این پدیده را برنمی تاید (محسن زاده، ۱۳۸۹). نیاز به ایجاد روابط انسانی یکی از نیازهای عاطفی انسان است و ازدواج صمیمی‌ترین نوع رابطه در پاسخ به کلیه نیازها، اعم از جسمانی و روانی است. تمام افرادی که می‌خواهند ازدواج کنند قبل از شروع زندگی زناشویی به تحقق زندگی مشترک موفق و بادوام امیدوار هستند. واقعیت امر این است که زندگی زناشویی همیشه در معرض خطر است و مشکلات متعددی نظیر نارضایتی زناشویی، اعتیاد همسر، روابط خارج از چارچوب خانواده، مشکلات مالی و غیره آن را تهدید می‌کند. گاهی این مشکلات چنان پیچیده و لاینحل می‌شوند که چاره‌ای جز طلاق باقی نمی‌ماند. یکی از ریشه‌های بروز این مشکلات در فرایند انتخاب، در ابتدای زندگی زناشویی است که مسیر ادامه زندگی را با دشواری‌های فراوانی روبرو می‌سازد (درویش زاده و پاشا،۱۳۹۴).

آماده شدن برای ازدواج رویکرد نسبتاً تازه‌ای برای پیشگیری از نارضایتی و شکست در زندگی زناشویی است و مبتنی بر این دیدگاه است که زوج‌ها می توانند یاد بگیرند چگونه ازدواج‌های موفق و پایداری داشته باشند. امروزه در جهان بیش از صد برنامه آموزش پیش از ازدواج وجود دارد که در محتوا، جمعیت مورد هدف و شیوه‌های آموزش با یکدیگر متفاوت هستند. هدف زیربنایی بسیاری از برنامه‌های

1 Coexistence
2 Franklin
3 Tichman
4 white marriages
5 Coopen

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

آماده‌سازی و غنی‌سازی ازدواج، کمک به قوی‌تر شدن پیوندهای زناشویی است. جنبش غنی‌سازی ازدواج نقش بزرگی در رشد و بالندگی میلیون‌ها زوج در سراسر جهان به خود اختصاص داده است (روبین، ۲۰۱۵). رضایت از زندگی را به‌عنوان تفاوت بین آنچه شخص می‌خواهد و آنچه هست تصور کرد ه اند؛ به‌طور اساسی تفاوتی بین چگونگی رسیدن یک، واقعیت و ایده آل. طبق این نظریه، رضایت از زندگی به‌وسیله ادراک شخصی فرد از اینکه اشیاء چگونه هستند در مقابل اینکه چگونه می‌توانند باشند مشخص‌شده است. مقایسه بین اینکه اشیا چگونه هستند و آنچه شخص می‌خواهد داشته باشد، آنچه انتظار دارد که دیگران می‌خواهند و آنچه یک شخص احساس می‌کند. رابطه زناشویی یکی از صمیمی‌ترین و خصوصی‌ترین انواع ارتباط انسانی و از نیازهای فطری بشر است. داشتن رابطه با همسر، می‌تواند سرچشمه احساس آرامش، حمایت و لذت برای هر کس باشد و این در حالی است که همین رابطه گاهی می‌تواند به منشأ اضطراب، احساس ناکامی و نارضایتی تبدیل شود. زمانی که دو نفر با سلایق و نیازهای مختلف در کنار هم قرار می‌گیرند، دوام و کیفیت زندگی به دانش، مهارت و هنر هر یک از آن‌ها در تحکیم این ارتباط بستگی دارد (دیو، ۲۰۱۵). بسیاری از همسران زندگی مشترک خود را با عشق آغاز می‌کنند. در این زمان هرگز به این موضوع نمی‌اندیشند که روزی ممکن است شعله عشق آنان به خاموشی گراید. الیس[1] عنوان می‌کند زوج‌هایی که به‌تازگی ازدواج‌کرده‌اند کمتر به این فکر می‌کنند که ممکن است زمانی عشق افسانه ای آن‌ها کمرنگ شود و این درست زمانی است که دلزدگی آغاز شده است. دلزدگی از عشق یک روند تدریجی است و به ندرت بطور ناگهانی بروز می‌کند (نیکل، ۲۰۱۶).

درواقع صمیمیت و عشق به‌تدریج رنگ می‌بازد و به همراه آن احساس خستگی عمومی عارض می‌شود. نوسانات رابطه زناشویی، عدم رضایت از آن و به دنبال آن شکل‌گیری طلاق، تحت تأثیر عوامل مختلفی ایجاد می‌شود. اگر نخواهیم عواملی همچون اختلافات سنی، خیانت طرفین، اعتیاد، مشکلات اقتصادی را در نظر بگیریم، یکی از مهم‌ترین عوامل مشکل‌ساز، باورهای غیرمنطقی در روابط زوجین است که منجر به کاهش خودباوری، نظر منفی نسبت به همسر، احساس یاس و دل‌زدگی، ناکامی در مورد خود و دوست‌نداشتن خود می‌شود. بدون تردید باورها خمیره‌ی هر آدمی را شکل می‌دهند آدمی با باورهای خود زنده است و زندگی می‌کند. درواقع باورها نوع نگاه ما به اتفاقات محیطی است و تعیین‌کننده احساسات و رفتارهای روزمره‌مان. مراودات، الگوهایی را به وجود می‌آورد مبنی بر اینکه چطور و چه وقت و با چه کسی رابطه برقرار شود. الگوهای مراوده‌ای، رفتار اعضای خانواده را منظم می‌کند اگر زن و شوهر برای دستیابی به یک الگوی مراوده‌ای سالم شکست بخورند دچار انواع روابط ناسالم می‌شوند، روابط مختل نشان‌دهنده تعارض است (ناموران و همکاران،۱۳۹۶). طرح‌ها یا اعتقادات مهم یک فرد موضوع تحریفات شناختی هستند. بدلیل این‌که اغلب طرح‌ها از کودکی شروع می‌شوند، فرایندهای فکر که از این طرح پشتیبانی می‌کنند، شاید اشتباهات دوران کودکی را منعکس نمایند. در عصر حاضر با توسعه اجتماعی و اقتصادی سریع، هنجارهای اجتماعی مربوط به خانواده نیز دستخوش این قبیل تغییرات سریع گردیده اند. این در حالی است که آمادگی پذیرش تغییرات در آن سرعت و میزان وجود ندارد. (شیخی، ۱۳۹۵)

درهرصورت نوع ازدواج با وضعیت شاخص‌های بهداشت روانی و ویژگی‌های شخصیتی افراد رابطه زیادی داشته و بر عملکرد خانواده و کارایی آن و همچنین میزان رضایت زناشویی همسران نسبت به زندگی متاهلی شان تاثیر بسزایی را برجای می‌گذارد. مطالعه حاضر با درک اهمیت این موضوع که فرایند خانواده مربوط به تعامل‌ها و مراودات و الگوهای تبادل رفتاری اعضا و مبادلات رفتاری و هیجانی آن‌ها در موارد تعارض، ارتباط یا حل مشکلات است صورت گرفته است. الگوی روابط مربوط به تسلسل تعامل اعضای خانواده است. تعامل‌هایی که به نتایج مثبت یا منفی منجر می‌شود. عواطف خانوادگی نیز مربوط به آهنگ و حجم تعامل عاطفی و نحوه تجربه یا تعبیر گفتگوهاست. تلاش‌های صورت گرفته برای شناخت پیچیدگی و ظرایف روابط خانواده و فرایندهای آن توجه متخصصان را به اهمیت و ضرورت آموزش و یادگیری مهارت‌های پیش‌نیاز برای ورود به زندگی مشترک و تشکیل مهم‌ترین کانون اجتماعی جلب نموده است.

در پژوهش هنرپروران (۱۳۹۵) به مقایسه ثبات ازدواج و مؤلفه‌های عشق در دانشجویان با ازدواج سنتی و غیر سنتی پرداخته شد و یافته‌ها نشان داد که بین زوجین با ازدواج سنتی و غیر سنتی در بی‌ثباتی ازدواج در سطح ۰/۰۰۱ تفاوت معنادار وجود دارد. به این معنا که میانگین نمره بی‌ثباتی ازدواج (احتمال طلاق) در ازدواج سنتی به گونه‌ای معنی‌دار بیش‌تر از ازدواج مدرن (غیر سنتی) بود. ضرغام حاجبی، کمالیان و ارجمند (۱۳۹۵) در پژوهشی خود که باهدف مقایسه رضایت زناشویی در ازدواج‌های سنتی و مدرن بین دانشجویان متاهل شهر تهران انجام شد، نشان دادند که بین رضایت زناشویی زنانی که به سبک مدرن ازدواج‌کرده‌اند در مقایسه با زنانی که به شیوه

1 Aliss

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

سنتی ازدواج‌کرده‌اند، تفاوت معناداری وجود دارد. استرانگ مدعی است، غیر رسمی شدن ازدواج به معنی «کمرنگ شدن هنجارهای اجتماعی است که رفتار مردم را در رسوم معمول جامعه مانند ازدواج تعریف می‌کنند». در نتیجه تحوّلات گسترده اجتماعی افراد قادر نیستند به درک مطلوبی از ازدواج و چگونگی رویارویی با آن برسند. (استرانگ[1]، ۲۰۱۱).

با توجه به تحقیقات انجام‌شده، اما همچنان ابهامات زیادی در رابطه با پیامدهای ازدواج‌های سفید و سنتی وجود داشته و تناقضات زیادی در رابطه با اثرات انواع مختلف ازدواج‌ها بر وضعیت زوجین و تحکیم خانواده‌ها مشاهده‌شده است. در راستای این هدف، پژوهش حاضر در پی پاسخگویی به این سوال اساسی است که آیا بین سبک زندگی آرامش مدار، کارکرد خانواده و احساس خوشبختی در بین زوجین با ازدواج سفید، سنتی و مدرن تفاوت وجود دارد؟

روش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع علی- مقایسه‌ای است و جامعه آماری شامل کلیه زوجین (زنان و مردان) مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره در سالِ ۱۳۹۷ می‌باشد که در هر سه نوع ازدواج سنتی، مدرن و سفید تقسیم‌شده‌اند. روش نمونه‌گیری برای گروه نمونه‌های ازدواج سنتی و مدرن به صورت تصادفی بوده و جهت گزینش نمونه در گروه ازدواج سفید از روش نمونه‌گیری غیر تصادفی از نوع هدفمند استفاده گردیده است که با همکاری نمونه‌های منتخب، برای هر گروه ۵۰ نفر انتخاب‌شده‌اند.

ابزار سنجش

راهنمای مقیاس احساس خوشبختی بانوان است که توسط تقی زاده و شادمهری (۱۳۹۵) طراحی‌شده و شاخص‌های آن موردبررسی قرار گرفت... در پرسشنامه احساس خوشبختی بانوان ضریب آلفا ۹۷٪ است که نشان‌دهنده پایایی بالا و اعتبار مطلوب این ابزار جهت سنجش احساس خوشبختی بانوان است.

راهنمای ابزار سنجش خانواده که یک پرسشنامه ۶۰ عبارتی است که برای سنجش کارکرد خانواده توسط اپشتاین، بالدوین و بیشاپ[2] در سال ۱۹۸۳ بنابر الگوی مک مستر تدوین شده است. برای افزایش روایی ۷ عبارت به سه مقیاس از نسخه ۵۳ ماده ای اولیه آن اضافه شده است که برای اندازه گیری ابعاد مدل مک مستر از کارکرد خانواده یعنی حل مسئله، ارتباط، نقش ها، پاسخدهی عاطفی، آمیختگی عاطفی و کنترل رفتار ساخته شده است و یک ارزیابی از کارکرد کلی نیز بدست می‌دهد. پایایی مربوط به همسانی درونی شش زیر مقیاس ابزار سنجش کارکرد خانواده بین ۷۲٪ تا ۸۳٪ گزارش شده است که بیانگر پایایی مطلوب زیر مقیاس های این آزمون است.

راهنمای مقیاس زندگی آرامش مدار که تقی زاده و رضوانی (۱۳۹۶) طی پژوهشی به بررسی شاخص های روان سنجی این پرسشنامه پرداختند. نمره کل پایایی به دست آمده از این پژوهش با استفاده از روش همسانی درونی آلفای کرونباخ ۸۳٪ به دست آمد که نشان دهنده پایایی بالای این ابزار جهت سنجش زندگی آرامش مدار است.

یافته‌ها

برای آزمون فرضیه‌ها از تحلیل واریانس یک طرفه به‌طورجداگانه برای هریک از متغیرهای تحقیق جهت مقایسه در گروه ازدواج‌های مدرن- سنتی و سفید استفاده گردید که در این بخش نتایج آزمون‌های آماری در مورد هر کدام از فرضیه‌ها ارایه می‌شود:

فرضیه اول: بین سبک زندگی آرامش مداردر بین ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱ ارایه شده است.

1 strong
2 Epstein, Baldwin and Bishop

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

جدول ۱- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
سبک زندگی آرامش مدار	۰/۰۴	۲	۴۲	۰/۹۵

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین سبک زندگی آرامش مدار گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید می‌باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می‌باشد؛ بنابراین می‌توان با تاکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۲- تحلیل واریانس یک‌طرفه برای فرضیه اول.

		جمع نمره‌ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
سبک زندگی آرامش مدار	بین گروهی	۸۹۶۰/۵۷	۲	۴۴۸۰/۲۸	۱۴/۷۵	۰/۰۱
	درون گروهی	۱۲۷۵۷/۷۳	۴۲	۳۰۳/۷۵		
	جمع کل	۲۱۷۱۸/۳۱	۴۴			

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یکطرفه دیده میشود، F محاسبه شده ۱۴/۷۵ می‌باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته میشود که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه سبک زندگی آرامش مدارتفاوت معنیداری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۳- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه‌گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	-۲۹/۸۰	۶/۳۶	۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	۰/۰۲۶	۶/۳۶	۰/۹۹
ازدواج سنتی با سفید	۳۰/۰۶	۶/۳۶	۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دوگروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی‌داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان سبک زندگی آرامش مدار در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۱۳۳/۶۰) بالاتر از ازدواج‌های مدرن (۱۰۳/۸۰)، درحالیکه بین گروه ازدواج‌های مدرن (۱۰۳/۸۰) و ازدواج سفید (۱۰۳/۵۳) تفاوت معناداری نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۱۳۳/۶۰) نیز بالاتر از ازدواج سفید (۱۰۳/۵۳) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

فرضیه دوم: بین احساس خوشبختی در بین ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۴ ارایه شده است.

جدول ۴- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها.

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
احساس خوشبختی	۰/۰۴	۲	۴۲	۰/۹۹

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین احساس خوشبختی گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید می‌باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می‌باشد؛ بنابراین می‌توان با تاکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۵- تحلیل واریانس یک‌طرفه برای فرضیه دوم

		جمع نمره‌ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
احساس خوشبختی	بین گروهی	۱۴۳۴۵/۶۴	۲	۷۱۷۲/۸۲	۳۸/۲۴	۰/۰۱
	درون گروهی	۷۸۷۶/۲۶	۴۲	۱۸۷/۵۳		
	جمع کل	۲۲۲۲۱/۹۱	۴۴			

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک‌طرفه دیده می‌شود، F محاسبه شده ۳۸/۲۴ می‌باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می‌شود که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه احساس خوشیختی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۶- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه‌گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	۳۸/۸۶	۵/۳۶	۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	۳۶/۸۰	۵/۳۶	۰/۰۱
ازدواج سنتی با سفید	-۲/۰۶	۵/۳۶	۰/۹۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دوگروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی‌داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان احساس خوشبختی در بین گروه ازدواج‌های مدرن (۱۳۶/۲۶) بالاتر از ازدواج‌های سنتی (۹۷/۴۰) می‌باشد، همچنین بین دو گروه ازدواج مدرن (۱۳۶/۲۶) و ازدواج سفید (۹۹/۴۶) تفاوت معناداری وجود داشته و این احساس در ازدواج مدرن بالاتر از ازدواج سفید می‌باشد، درحالیکه در بین گروه ازدواج سنتی (۹۷/۴۰) و ازدواج سفید (۹۹/۴۶) تفاوت معناداری مشاهده نشده است.

فرضیه سوم: بین کارکرد حل مساله در بین ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۷ ارایه شده است.

جدول ۷- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
حل مساله	۱/۲۷	۲	۴۲	۰/۲۹

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد حل مساله گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید می‌باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می‌باشد؛ بنابراین می‌توان با تاکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

جدول ۸- تحلیل واریانس یک‌طرفه برای فرضیه سوم

		جمع نمره‌ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
حل مساله	بین گروهی	۱۰۴/۳۱	۲	۵۲/۱۵	۶/۶۷	۰/۰۱
	درون گروهی	۳۲۸	۴۲	۷/۸۱		
	جمع کل	۴۳۲/۳۱	۴۴			

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک‌طرفه دیده می‌شود، F محاسبه شده ۶/۶۷ می‌باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می‌شود که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد حل مساله تفاوت معنی‌داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۹- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه‌گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	۳/۵۳	۱/۰۲	۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	۰/۷۳	۱/۰۲	۰/۷۵
ازدواج سنتی با سفید	-۲/۸۰	۱/۰۲	۰/۰۵

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگین‌های دوگروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی‌داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد حل مساله در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۸/۵۳) سالمتر از ازدواج مدرن (۱۲/۰۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۲/۰۶) و ازدواج سفید (۱۱/۳۳) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۸/۵۳) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۱۱/۳۳) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۵ معنادار شده است.

فرضیه چهارم: بین کارکرد روابط در بین ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱۰ ارایه شده است.

جدول ۱۰- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
روابط	۰/۰۷	۲	۴۲	۰/۹۲

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکردروابط گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید می‌باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می‌باشد؛ بنابراین می‌توان با تاکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۱۱- تحلیل واریانس یک‌طرفه برای فرضیه چهارم

		جمع نمره‌ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
روابط	بین گروهی	۴/۱۳	۲	۲/۰۶	۰/۵۳	۰/۵۹
	درون گروهی	۱۶۲/۶۶	۴۲	۳/۸۷		
	جمع کل	۱۶۶/۸۰	۴۴			

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک‌طرفه دیده می‌شود، F محاسبه شده ۰/۵۳ می‌باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می‌شود که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد روابط تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. به بیان دیگر در بین کارکرد روابط خانواده‌ها در ازدواج‌های سنتی، مدرن و سفید تفاوت معناداری مشاهده نگردیده است.

فرضیه پنجم: بین کارکردنقش در بین ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱۲ ارایه شده است.

جدول ۱۲- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
نقش ها	۲/۱۶	۲	۴۲	۰/۱۲

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد نقش ها گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید می‌باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می‌باشد؛ بنابراین می‌توان با تاکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۱۳- تحلیل واریانس یک‌طرفه برای فرضیه پنجم.

		جمع نمره‌ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
نقش ها	بین گروهی	۱۶۶۳/۵۱	۲	۸۳۱/۷۵	۳۸/۷۴	۰/۰۱
	درون گروهی	۹۰۱/۷۳	۴۲	۲۱/۴۷		
	جمع کل	۲۵۶۵/۲۴	۴۴			

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک‌طرفه دیده می‌شود، F محاسبه شده ۳۸/۷۴ می‌باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می‌شود که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد نقش ها تفاوت معنی‌داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۱۴- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه‌گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	۳	۱/۶۹	۰/۱۹
ازدواج مدرن با سفید	-۱۱/۱۳	۱/۶۹	۰/۰۱
ازدواج سنتی با سفید	-۱۴/۱۳	۱/۶۹	۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دوگروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد نقش ها در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۱۱/۸۰) هم سطح با ازدواج مدرن (۱۴/۸۰) می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۴/۸۰) و ازدواج سفید (۲۵/۹۳) تفاوت معناداری در سطح آلفای ۰/۰۱ وجود داشته و کارد نقش ها در ازدواج مدرن سالمتر از ازدواج سفید است. همچنین در بین گروه ازدواج سنتی (۱۱/۸۰) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۲۵/۹۳) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

فرضیه ششم: بین کارکرد پاسخ گویی اثربخش در بین ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱۵ ارایه شده است.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

جدول ۱۵- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
پاسخ گویی اثربخش	۱/۵۹	۲	۴۲	۰/۱۳

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد پاسخ گویی اثربخش گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید می‌باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می‌باشد؛ بنابراین می‌توان با تاکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۱۶-تحلیل واریانس یک‌طرفه برای فرضیه ششم

		جمع نمره‌ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
پاسخ گویی اثربخش	بین گروهی	۸۵۴/۹۳	۲	۴۲۷/۴۶	۳۸/۰۴	۰/۰۱
	درون گروهی	۴۷۱/۸۶	۴۲	۱۱/۲۳		
	جمع کل	۱۳۲۶/۸۰	۴۴			

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک‌طرفه دیده می‌شود، F محاسبه شده ۳۸/۰۴ می‌باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می‌شود که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد پاسخ گویی اثربخش تفاوت معنی‌داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۱۷- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه‌گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	۹/۷۳	۱/۲۲	۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	۱/۰۶	۱/۲۲	۰/۶۶
ازدواج سنتی با سفید	-۸/۶۶	۱/۲۲	۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دوگروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی‌داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد پاسخ گویی اثربخش در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۹/۸۰) سالمتر از ازدواج مدرن (۱۹/۵۳) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۹/۵۳) و ازدواج سفید (۱۸/۴۶) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۹/۸۰) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۱۸/۴۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

✓ **فرضیه هفتم**: بین کارکرد درگیری اثربخش در بین ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.
برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۱۸ ارایه شده است.

جدول ۱۸- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
درگیری اثربخش	۱/۸۱	۲	۴۲	۰/۱۷

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد درگیری اثربخش گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید می‌باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می‌باشد؛ بنابراین می‌توان با تاکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۱۹- تحلیل واریانس یک‌طرفه برای فرضیه هفتم

		جمع نمره‌ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
درگیری اثربخش	بین گروهی	۱۲۳۲/۴۰	۲	۶۱۶/۲۰	۳۸/۶۰	۰/۰۱
	درون گروهی	۶۷۰/۴۰	۴۲	۱۵/۹۶		
	جمع کل	۱۹۰۲/۸۰	۴۴			

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک‌طرفه دیده می‌شود، F محاسبه شده ۳۸/۶۰ می‌باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می‌شود که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد درگیری اثربخش تفاوت معنی‌داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۲۱- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه‌گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	۱۱/۲۰	۱/۴۵	۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	۰/۲۰	۱/۴۵	۰/۹۹
ازدواج سنتی با سفید	-۱۱/۳۰	۱/۴۵	۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دوگروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی‌داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد درگیری اثربخش در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۱۱/۸۶) سالمتر از ازدواج مدرن (۲۳/۰۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۱/۸۶) و ازدواج سفید (۲۲/۸۶) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۱۱/۸۶) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۲۲/۸۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

فرضیه هشتم: بین کارکرد کنترل رفتاری در بین ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۲۲ ارایه شده است.

جدول ۲۲- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
کنترل رفتاری	۲/۰۸	۲	۴۲	۰/۱۳

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکرد کنترل رفتاری گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید می‌باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می‌باشد؛ بنابراین می‌توان با تاکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

جدول ۲۳- تحلیل واریانس یک‌طرفه برای فرضیه هشتم.

		جمع نمره‌ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
کنترل رفتاری	بین گروهی	۱۵۰۸/۳۱	۲	۷۵۴/۱۵	۶۲/۷۳	۰/۰۱
	درون گروهی	۵۰۴/۹۳	۴۲	۱۲/۰۲		
	جمع کل	۲۰۱۳/۲۴	۴۴			

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک‌طرفه دیده می‌شود، F محاسبه شده ۶۲/۷۳ می‌باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می‌شود که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد کنترل رفتاری تفاوت معنی‌داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۲۴- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه‌گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	-۱۳/۱۳	۱/۲۶	۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	-۱/۹۳	۱/۲۶	۰/۲۸
ازدواج سنتی با سفید	۱۱/۲۰	۱/۲۶	۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دوگروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی‌داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد کنترل رفتاری در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۲۷/۴۰) ناسالمتر از ازدواج مدرن (۱۴/۲۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۴/۲۶) و ازدواج سفید (۱۶/۲۰) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۲۷/۴۰) نیز ناسالمتر از ازدواج سفید (۱۶/۲۰) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

فرضیه نهم: بین کارکرد کل در بین ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید تفاوت وجود دارد.

برای آزمون این فرضیه از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شده است که نتایج این آزمون در جدول ۲۵ ارایه شده است.

جدول ۲۵- آزمون لوین جهت همگنی واریانس ها

متغیر	میزان Fلوین	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	سطح معناداری
کارکرد کلی	۲/۷۳	۲	۴۲	۰/۰۷

یافته های جدول بالا، نتایج آزمون لوین برای بررسی همگنی واریانس در بین کارکردکلی گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید می‌باشد و نتیجه موید آنست که یافته ها با آلفای بالاتر از ۰/۰۵ در مقیاس نامبرده دارای توزیع همگن می‌باشد؛ بنابراین می‌توان با تاکید بر مفروضه بودن همگنی بین واریانسهای فوق از تحلیل واریانس بهره مند گردید.

جدول ۲۶- تحلیل واریانس یک‌طرفه برای فرضیه نهم

		جمع نمره‌ها	درجه آزادی	میانگین نمره	F	سطح معنی دار
کارکرد کلی	بین گروهی	۷۲۱۴/۴۴	۲	۳۶۰۷/۲۲	۳۲۱/۹۸	۰/۰۱
	درون گروهی	۴۷۰/۵۳	۴۲	۱۱/۲۰		
	جمع کل	۷۶۸۴/۹۷	۴۴			

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

چنانچه در جدول تحلیل واریانس یک‌طرفه دیده می‌شود، F محاسبه شده ۳۲۱/۹۸ می‌باشد و با توجه به سطح معناداری بدست آمده نتیجه گرفته می‌شود که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکردکلی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است لذا جهت تعین معناداری تفاوت میانگینهای گروهها از آزمون تعقیبی توکی استفاده گردیده که نتیجه آن به شرح زیر است:

جدول ۲۷- آزمون تعقیبی توکی

گروه (I)	تفاوت میانگین	خطای استاندارد اندازه‌گیری	سطح معنی دار
ازدواج مدرن با سنتی	۱۴/۶۶	۱/۲۲	۰/۰۱
ازدواج مدرن با سفید	-۱۶/۳۳	۱/۲۲	۰/۰۱
ازدواج سنتی با سفید	-۳۱	۱/۲۲	۰/۰۱

نتایج آزمون توکی جهت مقایسه تفاوت میانگینهای دوگروه مبین آنست که بین دو گروه مدرن و سنتی تفاوت معنی‌داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد کلی در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۱۵/۲۰) سالمتر از ازدواج مدرن (۲۹/۸۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، همچنین بین گروه ازدواج مدرن (۱۵/۲۰) و ازدواج سفید (۴۶/۲۰) تفاوت معناداری وجود دارد و کارکرد کلی ازدواج مدرن سالمتر از ازدواج سفید می‌باشد. در نهایت در بین گروه ازدواج سنتی (۱۵/۲۰) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۴۶/۲۰) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

تحلیل واریانس یک‌طرفه نشان داد که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه سبک زندگی آرامش مدارتفاوت معنی‌داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان سبک زندگی آرامش مدار در گروه ازدواج‌های سنتی (۱۳۳/۶۰) بالاتر از ازدواج‌های مدرن (۱۰۳/۸۰)، درحالیکه بین گروه ازدواج‌های مدرن (۱۰۳/۸۰) و ازدواج سفید (۱۰۳/۵۳) تفاوت معناداری وجود نداشته و گروه ازدواج سنتی (۱۳۳/۶۰) نیز بالاتر از ازدواج سفید (۱۰۳/۵۳) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، سبک زندگی یکی از مفاهیمی است که در متون مختلف اجتماعی- اقتصادی و فرهنگی کاربرد فراوانی دارد. این مفهوم قدمتی کمتر از یک قرن دارد و آن را محصول مدرنیته می دانند؛ بنابراین مفهوم سبک زندگی در جامعه سنتی جایگاهی ندارد، زیرا در این دوره تجانس و هم شکلی در شیوه زندگی کردن امکان بروز تمایز را نمی‌دهد در جامعه مدرن که تنوع و تکثیر کالا و آزادی فردی مصرف از ویژگی‌های آن است، سبک زندگی متنوع امکان بروز پیدا می‌کند. سبک زندگی آرامش مدار یا ارتقاء دهنده سلامت جزء معطوف به ارتقای سلامت از سبک زندگی است که دارای شش بعد فعالیت جسمانی، تغذیه، مسئولیت پذیری در مقابل سلامت، رشد روحی، روابط بین فردی و مدیریت استرس می‌باشد (طل و همکاران، ۱۳۹۰). سبک زندگی سالم و آرامش مدار، نقش مهمی در سلامت و رفاه افراد ایفا می‌کند.

همچنین، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه احساس خوشیختی تفاوت معنیداری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان احساس خوشبختی در بین گروه ازدواج‌های مدرن (۱۳۶/۲۶) بالاتر از ازدواج‌های سنتی (۹۷/۴۰) می‌باشد، همچنین بین دو گروه ازدواج مدرن (۱۳۶/۲۶) و ازدواج سفید (۹۹/۴۶) تفاوت معناداری وجود داشته و این احساس در ازدواج مدرن بالاتر از ازدواج سفید می‌باشد، درحالیکه در بین گروه ازدواج سنتی (۹۷/۴۰) و ازدواج سفید (۹۹/۴۶) تفاوت معناداری مشاهده نشده است.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، در مجموع می توان گفت که شادی و خوشبختی به احتمال زیاد با کارکرد خانوادگی رابطه دارد و از سویی دیگر جو حاکی از خوشبختی و شادی به بهزیستی و عملکرد بهتر خانوادگی کمک می‌کند و بنا بر نظر (آرگیل، ۲۰۰۱، نقل از جوکار و رحیمی، ۱۳۸۶) شادی و خوشبختی از مولفه های ارتباطات خانوادگی و اجتماعی است و بر این باور است که خانواده یکی از قوی‌ترین پیوند های اجتماعی است، بر این اساس می توان گفت که الگو های ارتباطی موجود در خانواده و یا کارکردهای موجود در آن می‌تواند منجر به تجربه احساس خوشبختی و شادی درونی شود و افراد را تحت تاثیر قرار دهد که در ادامه به این متغیر اثر گذار در میزان خوشبختی زوجین یعنی کارکرد خانواده پرداخته می‌شود. ازدواج نقش مهمی در عملکرد جامعه از طریق فراهم آوردن بستری برای ارضای نیازهای عاطفی، اقتصادی و روانی اعضای آن دارد (دیکسون، ۲۰۱۳). ازدواج خوشبخت یا احساس خوشبختی از ازدواج متشکل از عواملی مانند تعهد، احترام، صمیمیت، اعتماد و ... است که در غیاب آن‌ها زندگی زناشویی با مشکلات جدی روبرو میشود، شناسایی عواملی که در ساختار ازدواج‌های موفق و رضایتمند نقش دارند و موجب احساس خوشبختی در ازدواج میشوند، میتواند منجر به کاهش آمار طلاق در جامعه شود و به زوجین در داشتن رابطه رضایتبخش و پایدار کمک کند. به همین دلیل در دهه های اخیر روانشناسان به کشف عوامل مؤثر در ازدواج‌های بلندمدت که در ایجاد رضایت زناشویی و کسب احساس خوشبختی در زوجین نقش دارند توجه نشان داده اند (فینچام، استنلی، ۲۰۰۷).

علاوه بر موارد بیان شده، تحلیل واریانس یکطرفه ثابت کرد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد حل مساله تفاوت معنی داری وجود دارد بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد حل مساله در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۸/۵۳) سالمتر از ازدواج مدرن (۱۲/۰۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۲/۰۶) و ازدواج سفید (۱۱/۳۳) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۸/۵۳) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۱۱/۳۳) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۵ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، خانواده به‌عنوان یک سیستم زنده به مبادله اطلاعات و انرژی با محیط خارج می‌پردازد. نوسان‌ها، خواه بیرونی یا درونی، طبعا واکنش‌هایی به دنبال دارند که سیستم را به حالت پایدار قبلی خود باز می‌گردانند؛ اما وقتی این نوسان‌ها شدت یابند، ممکن است موجب بروز بحران در خانواده شوند که این تغییر و تحول منجر به پیدایش سطوح متفاوتی از کارکرد می‌گردد و بدین‌ترتیب امکان مقابله را فراهم می‌آورد. در الگوی ساختاری، خانواده دارای کارکرد سالم را این گونه تعریف کرده‌اند: خانواده‌ای که در آن بین اعضا مکملیت وجود دارد، از ویژگی‌های دیگر این خانواده، برون‌سازی متقابل اعضا با نیازهای یکدیگر، مرزهای روشن و منعطف، قدرت حل تعارض و ایجاد تغییر مناسب با چرخه حیات خانوده است (لبیبی، ۱۳۹۲).

همچنین، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد که بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد روابط تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، ارتباط به توانایی خانواده برای تبادل اطلاعات مربوط می شود. ارتباط ممکن است از نوع صریح یا غیرصر یح و مستقیم یا غیرمستقیم باشد که کاراترین شکل ارتباط، نوع صریح و مستقیم آن است و ناکاراترین شکل آن ارتباط غیرصریح و غیرمستقیم است (برک، ۱۳۸۶). تحقیقات نشان می‌دهد، یکی از عواملی که کارکرد خانواده را تحت تأثیر قرار می‌دهد نوع روابط خاصی است که میان اعضای خانواده، به ویژه والدین و فرزندان وجود دارد؛ در واقع روابطی که والدین با اعضای دیگر خانواده دارند، تأثیرات مهم بر تکامل سلامت روانشناختی آن‌ها دارد و به نوعی سبک زندگی آنان را می‌سازد (کرنز و همکاران، ۲۰۰۱؛ نقل از رضا پور میر صالح، عینی، آیین پرست، حشمی، ۱۳۹۳؛ فیستز پاتریک و همکاران، ۲۰۱۳؛ نعیمی، ۱۳۹۰).

به علاوه، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد نقش ها تفاوت معنیداری وجود دارد. بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد نقش ها در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۱۱/۸۰) هم سطح با ازدواج مدرن (۱۴/۸۰) می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۴/۸۰) و ازدواج سفید (۲۵/۹۳) تفاوت معناداری در سطح آلفای ۰/۰۱ وجود داشته و کارد نقش ها در ازدواج مدرن سالمتر از ازدواج سفید است. همچنین در بین گروه ازدواج سنتی (۱۱/۸۰) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۲۵/۹۳) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، خانواده سیستمی متشکل از افراد دارای نقش ها و وظایف گوناگون است که به دلیل نیازهایش همواره در جریان تغییر و تحول است. اگرچه این سیستم به‌عنوان یک نهاد اثرپذیر در بطن سایر سیستم های بزرگتر نظیر

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

فرهنگی که در آن نشو و نما می‌کند، قرار دارد. لکن خود نیز از زیرسیستم هایی تشکیل شده که تاثیرات و تاثرات آن‌ها بر کل سیستم، ساختار و کارکرد آن اثر می‌گذارد (رئیسی،۱۳۸۹). دیدگاه های مختلفی در آسیب‌شناسی خانواده وجود دارد. همانطور که بسیاری از این‌ها به متغیرهای ساختاری نظیر آسیب‌های اجتماعی و حوادث منفی (فقدان، طلاق...) توجه کرده‌اند. عده دیگری نیز نقش این حوادث را محدود دانسته و به عوامل واسطه‌ای یا پیامدی حاصل از آن‌ها نظیر سبک‌های والدینی کارکرد خانواده و یا مشکلات اقتصادی- اجتماعی ناشی از حادثه اهمیت داده‌اند. از این میان کارکرد خانواده یک پدیده بسیار پیچیده است که به کیفیت زندگی خانواده‌ها در سطح سیستمی یا روابط دوتایی اشاره داشته و مواردی همچون سلامت، شایستگی ها و کفایت ها و قدرت و ضعف سیستم خانواده را دربر می گیرد و به شیوه‌های مختلفی نیز مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌گیرد (حیدر نیا، ۱۳۸۶).

همچنین، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد پاسخ گویی اثربخش تفاوت معنیداری وجود دارد. بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد پاسخ گویی اثربخش در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۹/۸۰) سالمتر از ازدواج مدرن (۱۹/۵۳) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۹/۵۳) و ازدواج سفید (۱۸/۴۶) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۹/۸۰) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۱۸/۴۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، همانطور که می دانیم پاسخ گویی اثربخش به توانایی اعضای خانواده برای پاسخ دادن هیجانی مناسب، به احساسات مثبت و منفی اشاره دارد. کارایی عاطفی در این بعد، عبارت است از اینکه خانواده بتواند متناسب با موقعیت، هر نوع احساسی را که لازم است، ابراز کند.

قابل ذکر است که تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد درگیری اثربخش تفاوت معنیداری وجود دارد. بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد درگیری اثربخش در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۱۱/۸۶) سالمتر از ازدواج مدرن (۲۳/۰۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۱/۸۶) و ازدواج سفید (۲۲/۸۶) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۱۱/۸۶) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۲۲/۸۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، خانواده یک نظام اجتماعی و طبیعی است که ویژگی های خاص خود را دارد و نهاد اولیه هر جامعه ای به شمار می رود که کانون ظهور عواطف انسانی و روابط صمیمانه میان افراد است و می توان گفت عملکرد خانواده تأثیر مستقیم و بسزایی بر عملکرد جامعه دارد (صادقی و همکاران، ۱۳۹۴). نهاد خانواده یکی از مهمترین و پر اهمیت ترین نهاد های اجتماعی است، چراکه سلامت و یا عدم سلامت جامعه را در دست دارد و در بنای جامعه و حفظ سنت ها، ارزش ها، روابط خویشاوندی و پرورش کودک و تعادل روانی و عاطفی نقش مهمی دارد. کارکرد خانواده سالم یک پدیده تعاملی رشد یابنده است. کارکرد خانواده هم چنین به وسیله روابط خاص بین اعضای فردی خانواده تحت تأثیر قرار می گیرد. روابطی که فرزندان با اعضای دیگر خانواده به خصوص والدین شان دارند، تأثیرات مهم بر تکامل سلامتی فرزندان و سلامت روان شناختی دارد (ساگر، ۱۹۹۳). از سوی دیگر صادقی (۱۳۸۸) معتقد است که به لحاظ عاطفی، فضای خانواده مملو از عشق و علاقه باشد. خانواده مسئولیت تأمین نیازهای عاطفی اعضاء را بر عهده بگیرد و پاسخگوی احساسات آن‌ها باشد. به جای فقدان مشارکت، مشارکت عاری از عاطفه و یا مشارکت بیش از حد، مشارکت (آمیزش) عاطفی از نوع همدلانی وجود داشته و مشارکت بر اساس درک واقعی اعضاء از نیازهای یکدیگر صورت گیرد و به پاسخ هایی بینجامد که این نیازها را برآورده سازد.

به علاوه، تحلیل واریانس یک‌طرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکرد کنترل رفتاری تفاوت معنی‌داری وجود دارد. بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد کنترل رفتاری در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۲۷/۴۰) ناسالمتر از ازدواج مدرن (۱۴/۲۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، درحالیکه بین گروه ازدواج مدرن (۱۴/۲۶) و ازدواج سفید (۱۶/۲۰) تفاوت معناداری وجود نداشته و در بین گروه ازدواج سنتی (۲۷/۴۰) نیز ناسالمتر از ازدواج سفید (۱۶/۲۰) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، کنترل رفتار یکی از نشانه های رضایت مندی زناشویی و یکی از ابعاد کارایی و عملکرد مطلوب خانواده است که این بعد به قواعدی مربوط می‌شود که به توصیف استانداردها و آزادی های رفتاری می پردازد (جاویدی، ۱۳۹۲).

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

عملکرد خانواده بازتاب انعطاف پذیری و بقای مرزها، الگوهای رابطه ای تجربه خانواده اصلی و بافت فعلی از جمله جهت گیری های فرهنگی و ارزشی خانواده است. به علاوه عملکرد انطباقی خانواده شامل ارتباط خوب میان اعضای خانواده و سطوح پایین تعارض خانوادگی است. (گرین و ورنر، ۱۹۹۶؛ به نقل از ربیعی، ۱۳۸۶). میزان باز بودن خانواده در برابر ابراز احساسات از جمله خشم و تعارض، بیانگر درجه خودابرازی آنهاست. خانواده‌هایی که دارای طیف کاملی از ابراز احساس_ از شادی گرفته تا غم و خشم_می باشند سالم هستند. خانواده‌هایی که دارای الگوی انعطاف ناپدیر هستند و در دامنه محدودی هیجان خود را بروز می دهند، ناسالم تلقی می‌شوند. شیوه‌های کلامی و غیره کلامی ارتباط خانگی با سنجش مرتبط اند. عملکرد خانوادگی همچنین متاثر از قدرت و کنترل در سیستم خانوادگی است. کنترل مثبت و منفی و نفوذ در تمام خانواده‌ها عمل می‌کند و قواعد ناز و نوازش کردن رسیدگی می‌شود و قواعد معلوم می‌کند که قدرت چگونه شکل می گیرد و چه کسی آنرا اعمال می‌کند و قدرت اعمال کنترل با چه تناسب و ثباتی در خانواده به کار می رود (رایت و لی هی، ۱۹۸۴؛ به نقل از پیکرستان، ۱۳۸۰).

همچنین، تحلیل واریانس یکطرفه نشان داد بین سه گروه ازدواج‌های مدرن، سنتی و سفید در زمینه کارکردکلی تفاوت معنیداری وجود دارد. بگونه ای که طبق شاخص‌های میانگین هر یک از گروهها می‌توان اذعان داشت که میزان کارکرد کلی در بین گروه ازدواج‌های سنتی (۱۵/۲۰) سالمتر از ازدواج مدرن (۲۹/۸۶) می‌باشد و این تفاوت در سطح ۰/۰۱ می‌باشد، همچنین بین گروه ازدواج مدرن (۱۵/۲۰) و ازدواج سفید (۴۶/۲۰) تفاوت معناداری وجود دارد و کارکرد کلی ازدواج مدرن سالمتر از ازدواج سفید می‌باشد. در نهایت در بین گروه ازدواج سنتی (۱۵/۲۰) نیز سالمتر از ازدواج سفید (۴۶/۲۰) می‌باشد و این تفاوت در سطح آلفای ۰/۰۱ معنادار شده است.

در تبیین یافته های این بخش باید گفت، بدیهی است که خانواده نهادی اجتماعی است و همچون آینه یی عناصر اصلی جامعه را در خود دارد و انعکاسی از نابسامانی ها و کج کاری ها و یا کارکردهای معقول و مناسب اجتماع است (سودانی و همکاران، ۱۳۸۸). کارکرد خانواده به توانایی خانواده در انجام وظایفی که بر عهده دارد، از جمله تأمین نیازهای عاطفی، روانی، فیزیولوژیکی (مادی) اعضای خود اطلاق می شود. تحقیقات نشان داده، سیستمی که بیش از همه بر فرد مؤثر است و رفتارهای او را هر آن شکل می دهد، خانواده است. به طور کلی موقعیت فرزندان در خانواده، تعداد و جنسیت فرزندان و ترتیب تولد آنها، نحوۀ ارتباط آن‌ها با همسالان یا سایر وابستگان، عوامل اقتصادی و فرهنگی، همه در شکل گیری شخصیت آن‌ها، رفتارها و عادات آن‌ها نقش‌دارند (کرمی و همکاران،۱۳۸۸). براساس تعریف مینوچین خانواده ناکارآمد، خانواده‌ای است که در مواجهه با موقعیت‌های استرس‌زا به جای منعطف ساختن الگوهای انتقالی و کاهش مرزها، انعطاف ناپذیری و مرزها را افزایش می‌دهد و مانع کشف راه‌حل‌های جدید برای برخورد با شرایط استرس‌زای جدید می‌شود و در مقابل، خانواده بهنجار در مقابله با استرس‌های گریزناپذیر زندگی، ضمن حفظ انسجام خانواده، قادر است به منظور تجدید ساختار خود، انعطاف‌پذیری لازم را نشان دهد (مینوچین، ۱۹۹۶، ترجمه بهاری،۱۳۸۱).

در جمع بندی کلی یافته های تحقیق باید گفت، خانواده از جمله ارگانهای بسیار تاثیرگذار بر ایجاد امنیت در روابط اجتماعی و افزایش بهره وری افراد در جامعه می‌باشد. ثنایی بر این باور است که اگر خانواده نتواند نقش اساسی خود را درجهت فراهم نمودن محیط سالم و مناسب برای اعضا به خوبی ایفا نماید ممکن است منجر به آسیب های فراوان گردد. اگر چنانچه خانواده به‌عنوان یک نهاد اجتماعی به ایفای صحیح نقش و کارکردهای خود بپردازد، نه تنها افرادی سالم و به هنجار تحویل جامعه می دهد، بلکه بیشترین تأثیر مثبت را بر روی سایر نهاد های اجتماعی مثل آموزش و پرورش، دولت و نظام حقوقی و اقتصادی می گذارد. از طرفی، اعتقادات، نگرش ها، فعالیت ها و اقدامات والدین در قالب الگوی خانوادگی یا سبک والدینی نمود پیدا می‌کند و در صورتی که این الگوی اعمال شده از سوی پدر و مادر دارای تناسب و سازگاری کافی با سایر متغیرها و نیازهای اجتماعی کودک باشد، می توان به موفقیت فرد و خانواده در نیل به اهداف از پیش تعیین شده امیدوار بود (کرمی و همکاران، ۱۳۸۸). استرانگ مدعی است، غیر رسمی شدن ازدواج به معنی «کمرنگ شدن هنجارهای اجتماعی است که رفتار مردم را در رسـوم مـعمول جـامعه مانند ازدواج تعریف می‌کنند». در نتیجه تحوّلات گسترده اجتماعی افراد قادر نیستند به درک مطلوبی از ازدواج و چگونگی رویارویی با آن بـرسند. (استرانگ، ۲۰۱۱). خانواده نهادی اجتماعی است و همچون آینه یی عناصر اصلی جامعه را در خود دارد و انعکاسی از نابسامانی ها و کج کاری ها و یا کارکردهای معقول و مناسب اجتماع است (سودانی و همکاران، ۱۳۸۸). کارکرد خانواده به توانایی خانواده در انجام وظایفی که بر عهده دارد، از جمله تأمین نیازهای عاطفی، روانی، فیزیولوژیکی (مادی) اعضای خود اطلاق می شود. تحقیقات نشان داده، سیستمی که بیش از همه بر فرد مؤثر است و رفتارهای او را هر آن شکل می دهد، خانواده است. جامعه در حال گذار ما از نظر فرهنگی در حال گذار سریع از معیارهای سنتی به مدرن است. سنت های قدیم ازدواج

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

اکثرا در حال فروپاشی و دگرگون شدن به سمت معیارهای جوامع پیشرفته هستند. در شرایط فعلی یک حالت آنومی (بی هنجاری و نابسامانی) در ملاک های ازدواج به چشم می خورد. آنومی حالتی است اجتماعی که هنجارها یا معیارها و موازین اجتماعی در آن نابود یا تضعیف می‌شوند، آنومی از شرایط نابهنجار و غیر طبیعی جامعه صنعتی مدرن می‌باشد. آنومی دو بعد فردی و اجتماعی دارد بعد اجتماعی آن فروپاشی ارزش ها و نرم های جامعه و بعد فردی حکایت از سردرگمی درونی انسانهاست. (آقاجانی، ۱۳۹۵). مطالعه حاضر با درک اهمیت این موضوع که فرایند خانواده مربوط به تعامل‌ها و مراودات و الگوهای تبادل رفتاری اعضا و مبادلات رفتاری و هیجانی آن‌ها در موارد تعارض، ارتباط یا حل مشکلات است صورت گرفته است. الگوی روابط مربوط به تسلسل تعامل اعضای خانواده است. تعامل‌هایی که به نتایج مثبت یا منفی منجر می‌شود. عواطف خانوادگی نیز مربوط به آهنگ و حجم تعامل عاطفی و نحوه تجربه یا تعبیر گفتگوهاست. تلاش‌های صورت گرفته برای شناخت پیچیدگی و ظرایف روابط خانواده و فرایندهای آن توجه متخصصان را به اهمیت و ضرورت آموزش و یادگیری مهارت‌های پیش‌نیاز برای ورود به زندگلذی مشترک و تشکیل مهم‌ترین کانون اجتماعی جلب نموده است. در همین راستا تحقیقاتی نیز در داخل و خارج کشور نیز انجام‌شده است که در ادامه به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود. رمضانی فر و آدیش (۱۳۹۷) در پژوهش خود به مطالعه تجربه زیسته افراد در مورد ازدواج سفید در ایران (مطالعه کیفی جوانان شهرستان گیلان) پرداختند. نتایج تحقیق بیانگر اینکه ازدواج سفید در بین جوانان رواج یافته است. عواملی چون وضعیت اقتصادی، مشکلات مربوط به طلاق، کاهش کنترل والدین، نیازهای جنسی و عاطفی، جهانی شدن، فردگرایی، کم رنگ شدن اعتقادات دینی و دوستان نقش مهمی در گرایش به ازدواج سفید در بین جوانان داشته است. عدم پذیرش از سوی جامعه و خانواده، فقدان حمایت قانونی و داشتن رابطه پنهانی از جمله محدودیت های این شیوه زندگی می‌باشد. سعید طالشی و سلطانی (۱۳۹۷) در پژوهشی که باهدف بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی و جمعیت شناختی در پیش‌بینی نگرش به ازدواج سفید در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان انجام شد، نشان دادند که ویژگی‌های شخصیتی و جمعیت شناختی نقش معنی‌داری در پیش‌بینی نگرش به ازدواج سفید داشتند. احمدی (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان " اتاقی با در باز: پژوهشی جامع در باب ازدواج سفید در ایران" نشان داد که عوامل محیطی (شرایط اقتصادی، ساختار اجتماعی، چارچوب قانونی و رسمی)، عوامل مداخله گر (شرایط خانوادگی، کمرنگ شدن نظارت، زیست در مهاجرت) و عوامل زمینه ای (تجربهٔ رابطه و جهان بینی فردی) عوامل مؤثر در ازدواج سفید هستند. عباس زاده و همکاران (۱۳۸۹) در تحقیقاتِ خود به این نتیجه رسیده‌اند که بینِ اکثرِ معیارهای انتخابِ همسر با جنسِ دانشجویان ارتباطِ معناداری وجود دارد؛ و فقط معیارِ پایبندی به اعتقادات دارای ارتباطِ معناداری با جنس دانشجویان نبود. بیشترین اختلاف در پاسخ‌ها در زیبایئ ظاهری و شغلِ همسر بوده که بترتیب برای پسران و دختران از اهمیتِ بیشتری برخوردار بوده است. خان محمدی و پرتوی (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی رضایت از زندگی زناشویی در میان زوجین دارای سبک‌های سنتی و مدرن و عوامل اجتماعی- فرهنگی مرتبط با آن در شهر میاندوآب پرداختند. نتایج نشان داد که تفاوت معناداری بین جنسیت و میزان رضایت زناشویی برحسب سبک زندگی وجود ندارد. رابطه معناداری بین میزان فاصله سنی زوجین برحسب سبک زناشویی با میزان رضایت زناشویی وجود ندارد. میانگین میزان میانگین میزان رضایت زناشویی برحسب طبقه اقتصادی- اجتماعی به لحاظ آماری تفاوت معناداری دارد. همچنین میزان رضایت زناشویی برحسب تحصیلات بین دو گروه زوجین به لحاظ آماری تفاوت معناداری دارد. در میزان رضایت زناشویی دربررسی رابطه بین تعداد فرزندان در هر دوگروه زوجین (سنتی و مدرن) نتایج نشان دهنده وجود رابطه و تایید این فرضیه است. نتایج در مورد اقتدار خانوادگی و میزان رضایت زناشویی نیز وجود رابطه مستقیم و معناداری بین دو گروه زوجین را نشان می‌دهد. نتایج به دست آمده بیانگر آن است که بین پایبندی به دین و رضایت زناشویی برحسب سبک زناشویی تفاوت معنادار وجود دارد.

منابع

آقاجانی مرسا، ح. (۱۳۹۵). جامعه شناسی همسرگزینی، ازدواج و طلاق. تهران: *نشر علم*.

برک، لورا. ای. (۲۰۰۱). روانشناسی رشد. ترجمه: یحیی سیدمحمدی (۱۳۸۶)، تهران: *نشر ارسباران*.

پیکرستان، ع. (۱۳۸۰). بررسی عملکرد خانواده‌های دارای دختر نوجوان فراری و خانواده‌های دارای دختر نوجوان عادی، *پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته مشاوره*، دانشکده روا ن شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تربیت معلم.

تقی زاده، م ا.، رضوانی، ش. (۱۳۹۶). مقیاس سبک زندگی آرامش مدار. *موسسه آزمون یار پویا*.۱-۲۵

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

جاویدی, ن. (۱۳۹۲). اثربخشی زوج درمانی هیجان مدار بربهبود رضایت زناشویی زوجین و کنترل رفتار خانواده. *مشاوره کاربردی*, ۳(شماره ی ۲), ۶۵-۷۸.

جوکار، ب.، رحیمی، م. (۱۳۸۶). تأثیر الگوهای ارتباطی خانواده بر شادی در گروهی از دانش آموزان دبیرستانی شهر شیراز. *روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*. ۵۱(۹)، ۳۸۴- ۳۷۶.

حیدرنیا، ا.، چرخیان، ا. (۱۳۸۶). کیفیت رابطه ولی- فرزندی نوجوانان اقدام به خودکشی و نوجوانان عادی. *فصلنامه رفاه اجتماعی*. ۱۲(۳)، ۸۳-۶۷.

خان محمدی، ف.، پرتوی، ل. (۱۳۹۶). بررسی رضایت از زندگی زناشویی در میان زوجین دارای سبک‌های سنتی و مدرن و عوامل اجتماعی- فرهنگی مرتبط با آن در شهر میاندوآب. *مطالعات جامعه شناسی*، ۱۰(۳۴)، ۱۰۹-۱۲۶.

ربیعی، س. (۱۳۸۶). برر سی تاثیر روایت درمانی زوجی بر عملکرد خانوادگی زوجین شهر اصفهان. *پایان نامه کارشناسی ارشد*، دانشگاه اصفهان.

رضا پور، م ص.، یاعین، ا.، آیین‌پرست، ن.، حشمتی، ف. (۱۳۹۳). اثربخشی بر درمان مبتنی بر دلبستگی برعملکرد خانواده مادران دارای سبک‌های دلبستگی ناایمن. *فصلنامه مطالعات روانشناسی بالینی*، ۱۵(۴)، ۱۸۱-۱۷۵.

رمضانی‌فر، ح.، آدیش، م ع. (۱۳۹۷). مطالعه تجربه زیسته افراد در مورد ازدواج سفید در ایران (مطالعه کیفی جوانان شهرستان گیلان). *مطالعات توسعه اجتماعی -فرهنگی*. ۷ (۱):۱۹۵-۲۱۷

رئیسی، ف.، انیسی، ج.، یزدی، م.، زمانی، م. (۱۳۸۹). مقایسه ی سلامت روان و شیوه‌های فرزندپروری دربین نوجوانان اقدام کننده به خودکشی و غیر خودکشی کننده. *فصلنامه علوم رفتاری*. ۱۲(۵)، ۶۲-۴۹.

درویش زاده، س.، پاشا، غ. (۱۳۸۹). بررسی اثر بخشی آموزش پیش از ازدواج بر قصه عشق دانشجویان. *یافته‌های نو در روان شناسی (روان شناسی اجتماعی)*. دوره ۵. شماره ۱۴. ۱۴-۲۳.

سعید طالشی، ل.، سلطانی، ا. (۱۳۹۷). نقش ویژگی‌های شخصیتی و جمعیت شناختی در پیش‌بینی نگرش به ازدواج سفید در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان. *ماهنامه پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری*. ۳ (۲۴): ۱۲-۳۴.

سلیمی، ج.، کریمی، م. (۱۳۹۱). تاثیر آموزش مفاهیم نظریه لازاروس بر تغییر نگرش نسبت به انتخاب به همسر در بین دانشجویان دختر. *فصلنامه مشاوره و روان درمانی*، ۱(۴)، ۵۳۳-۵۱۲.

سودانی، م.، مهرابی‌زاده هنرمند، م.، فرح بخش، س. (۱۳۸۸). بررسی اثربخشی آموزش به شیوه شناختی- رفتاری بر بهبود کارکرد خانواده زوجین ناسازگار، *دست آوردهای روانشناختی (علوم تربیتی و روان شناسی)*، ۴(۲)، ۷۱-۸۶.

طل، آ.، توسلی، ا.، شریفی‌راد، غ ر.، شجاعی‌زاده، د. (۱۳۸۹). بررسی سبک زندگی ارتقاء سلامت و رابطه آن با کیفیت زندگی در دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، *مجله تحقیقات نظام سلامت*، ۷(۴)، ۵۱-۳۷.

صادقی، م.، فاتحی‌زاده، م.، احمدی، ا.، بهرامی، ف.، اعتمادی، ع. (۱۳۹۴). تدوین مدل خانواده سالم براساس دیدگاه متخصصان خانواده (یک پژوهش کیفی). *فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده*. ۵(۱۶). ۱۴۱- ۱۷۱.

فاضلی، ن. (۱۳۹۱). خانواده و زندگی شهری، تهران: *نیسا*.

عباس‌زاده، م.، بهی، م.، دربندی، م ع.، یوسفی، م.، جمال‌زاده، ف. (۱۳۸۹). معیارهای انتخاب همسر در دانشجویان دختر و پسر دانشگاه علوم پزشکی زابل در سال ۱۳۸۷. *دانشگاه علوم پزشکی زابل (رستمینه)*. ۲(۳). ۸۰-۸۸.

کرمی، ج.، شریفی، خ.، بشلیده، ک. (۱۳۸۸). بررسی رابطه‌ی عملکرد خانواده با سر سختی روان شناختی در دانش آموزان دوره ی متوسطه شهر کرمانشاه، *مجله دست آوردهای روان شناختی (علوم تربیتی و روان شناسی)*، دانشگاه شهید چمران اهواز، ۴(۱۶)، ۱۸۸-۱۶۷.

کاظمی‌پور، ش. (۱۳۸۵) تحول سن ازدواج در ایران و عوامل جمعیتی موثر بر آن؛ *پژوهش زنان*، ۲(۱۳)، ۶۳-۴۹.

لبیبی، م م. (۱۳۹۲). جامعه شناسی تاریخی ازدواج. تهران: *نشر علم*.

محسن‌زاده، ف. (۱۳۸۹). بررسی عوامل شکست ازدواج‌های سنتی و غیر سنتی در بافت فرهنگی اجتماعی، *رساله ی دکتری*، دانشگاه خوارزمی.

مینوچین، س.، فیشمن، اچ. (۱۹۹۶). فنون خانواده درمانی، ترجمه بهاری، فرشاد و سیا، فرح (۱۳۸۱) تهران: *انتشارات رشد*.

ناموران گرمی، ک.، مرادی، ع.، فرزاد، و.، زهراکار، ک. (۱۳۹۶). تعیین ابعاد سازگاری زناشویی در زوج‌های ایرانی: یک مطالعه کیفی. *مجله سلامت و مراقبت* ۱۹ (۳):۱۸۲-۱۹۴

نعیمی، م. (۱۳۹۰). تاثیر تعامل خانواده و ماهواره در بروز پدیده طلاق (مطالعه موردی شهرستان گرگان). *جامعه شناسی مطالعات جوانان*، ۱ (۱)، ۲۱۱-۱۹۱.

Copen, C. E., Daniels, K., & Mosher, W. D. (2013). First premarital cohabitation in the United States: 2006–2010 national survey of family growth. *National health statistics reports, 64(*64), 1-15

Dixon, D. C. (2013). Christian spirituality and marital health: A phenomenological study of long-term marriages. *A doctoral dissertation in counseling.* Liberty University.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]
[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]

Fincham, F. D., Stanley, S. M., Beach, S. R. (2007). Transformative processes in marriage: An analysis of emerging trends. *Journal of Marriage and Family, 69*, 275-292.

Franklin, S.S. (2010). *The psychology of happiness: A good human life*. NewYork: Cambridge University Press.

Sugar, M. (1993). Female Adolescent Development, Brunner/Mazel. Inc.

Strong, Bryan. (2011). *the Marriage and Family Experience*. Thomson higher Education10th. Davids Drive, Belmont, C.A. 98-90.

Teachman, Jay. (2003). Premarital Sex, Premarital Cohabitation, and the Risk of Subsequent Marital Dissolution among Women. *Journal of marriage and famil. Volume65, Issue2*. 444-455.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.2383353.1400.10.1.4.4]